

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 49/2015-39

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 20. mája 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Marianny Mochnáčovej a zo sudcov Petra Brňáka a Milana Ľalíka (sudca spravodajca) prerokoval prijatú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED], zastúpeného advokátkou Mgr. Zuzanou Neuschlovou, AK Neuschlová, s. r. o., Dostojevského rad 5, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj prijatú sťažnosť [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Jurajom Gavalcom, Advokátska kancelária Teodora Tekela 23, Trnava, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v období po rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. IV. ÚS 56/08-24 z 10. apríla 2008, a to postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 28 P 2/07 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 28 P 2/07 p o r u š e n é b o l o .

2. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v období po rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. IV. ÚS 56/08-24 z 10. apríla 2008 postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 28 P 2/07 p o r u š e n é b o l o .

3. [REDAKOVANÉ] p r i z n á v a primerané finančné zadosťučinenie v sume 1 400 € (slovom tisícštyristo eur), ktoré j e mu Okresný súd Trnava p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. [REDAKOVANÉ] p r i z n á v a primerané finančné zadosťučinenie v sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré j e jej Okresný súd Trnava p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. [REDAKOVANÉ] p r i z n á v a úhradu trov právneho zastúpenia v sume 284,08 € (slovom dvestoosemdesiatštyri eur a osem centov), ktorú j e Okresný súd Trnava p o v i n n ý vyplatiť na účet jeho právnej zástupkyňi Mgr. Zuzany Neuschlovej, AK Neuschlová, s. r. o., Dostojevského rad 5, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

6. [REDAKOVANÉ] p r i z n á v a úhradu trov právneho zastúpenia v sume 355,73 € (slovom tristopäťdesiatpäť eur a sedemdesiattri centov), ktorú j e Okresný súd Trnava p o v i n n ý vyplatiť na účet jej právneho zástupcu JUDr. Jurajovi Gavalcovi, Advokátska kancelária Teodora Tekela 23, Trnava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

7. Vo zvyšnej časti sťažnostiam nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 49/2015-11 zo 4. februára 2015 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a uznesením č. k. I. ÚS 81/2015-8 z 11. februára 2015 ústavný súd prijal na ďalšie konanie aj sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“, spolu ďalej len „sťažovatelia“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, k porušeniu ktorých malo dôjsť postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 28 P 2/07.

2. Uznesením č. k. I. ÚS 81/2015-8 z 11. februára 2015 ústavný súd súčasne spojil na spoločné konanie konania vedené pod sp. zn. I. ÚS 49/2015 a sp. zn. I. ÚS 81/2015 s tým, že spoločné konanie bude vedené už iba pod spoločnou sp. zn. I. ÚS 49/2015.

3. Zo sťažností vyplýva, že v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 28 P 2/07 sa návrhom podaným okresnému súdu 10. januára 2007 sťažovateľka (matka maloletého)

domáha voči sťažovateľovi (otcovi maloletého) úpravy práv a povinností k ich maloletému synovi, pričom podľa sťažovateľov okresný súd koná v tejto ich veci neefektívne a so zbytočnými prietahmi, pretože do súčasnej doby napriek tomu, že od začatia konania uplynulo viac ako 7 rokov, nebolo o otázke výživného pre maloletého ešte právoplatne rozhodnuté.

4. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Okresný súd Trnava porušil v konaní, vedenom pod sp. zn. 28 P/2/2007 základné právo sťažovateľa - [REDAKOVANÉ], nar.: [REDAKOVANÉ] - na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, zaručené v ust. čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd.

2. Ústavný súd SR prikazuje Okresnému súdu Trnava, aby konal vo veci vedenej pod sp. zn. 28 P/2/2007 bez zbytočných prietahov.

3. Sťažovateľovi sa priznáva finančné zadostučinenie v sume 7.000,- EUR (slovom: sedemtisíc eur), ktoré mu je Okresný súd Trnava povinný vyplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.

4. Okresný súd Trnava je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu sťažovateľa do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.“

5. Sťažovateľka žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Konaním Okresného súdu Trnava vo veci vedenej pod č. k. 28 P/2/2007, došlo k porušeniu ústavného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého má každý právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov.

Okresnému súdu Trnava sa prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 28 P 2/07 konal bez zbytočných prietahov.

Sťažovateľke sa priznáva podľa čl. 127 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky primerané finančné zadostučinenie vo výške 10 000 Eur.

Okresný súd Trnava sa zaväzuje zaplatiť sťažovateľke do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia sumu 10 000 Eur.“

6. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili účastníci konania: za okresný súd jeho predsedníčka listom sp. zn. 1 SprV/307/2015 z 13. apríla 2015, ako aj zákonný sudca okresného súdu v danej veci vo vyjadrení z 9. apríla 2015, právna zástupkyňa sťažovateľa listom z 9. apríla 2015 a právny zástupca sťažovateľky listom zo 7. apríla 2015.

6.1 Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení uviedla:

„Prejednávaná vec bola pridelená na prejednanie sudkyňi [REDACTED] a po jej odchode z Okresného súdu Trnava sudkyňi [REDACTED]. Sudkyňa [REDACTED] ku dňu 31.12.2014 sa vzdala funkcie sudcu a spis bol dňa 2.1.2015 pridelený náhodným výberom elektronickými prostriedkami sudcovi [REDACTED]. Sudca po oboznámení sa so spisom, ktorý má 982 strán, vytýčil pojednávanie dňa 12.2.2015 na deň 16.3.2015. ...

Netrvám na ústnom prejednaní sťažnosti.“

6.2 Právna zástupkyňa sťažovateľa vo svojom vyjadrení k vhodnosti ústneho pojednávania uviedla:

„... súhlasíme s upustením od ústneho pojednávania v predmetnej veci, nakoľko máme za to, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie predmetnej veci.“

6.3 Právny zástupca sťažovateľky vo svojom vyjadrení k vhodnosti ústneho pojednávania uviedol:

„Súhlasím s upustením od ústneho pojednávania v predmetnej veci.“

7. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva

na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru. Jej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou tohto základného práva – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných pre meritórne rozhodnutie vo veci, t.j. rozhodnutie o tom, či namietaným postupom súdu bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (I. ÚS 40/02, I. ÚS 41/03, I. ÚS 65/04).

II.

8. Zo sťažnosti, z vyjadrení účastníkov konania a obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil takýto priebeh a stav konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 28 P 2/07:

- 10. január 2007 – okresnému súdu bol doručený návrh sťažovateľky, ktorým sa domáhala určenia výživného od sťažovateľa na ich maloletého syna (ďalej len „maloletý“),
- 19. január 2007 – okresný súd nariadil pojednávanie na 15. február 2007,
- 23. január 2007 – okresný súd uznesením ustanovil maloletému kolízneho opatrovníka a súčasne vyzval sťažovateľa na vyjadrenie k návrhu a jeho zamestnávateľa na zaslanie potvrdenia o príjme,
- 2. február 2007 – zamestnávateľ oznámil príjem sťažovateľa,
- 7. február 2007 – kolízny opatrovník oznámil, že sa mu nepodarilo prešetriť osobné a výchovné pomery maloletého, pretože nikto nebol doma zastihnutý,
- 12. február 2007 – sťažovateľka rozšírila petit návrhu aj o finančný nárok na tvorbu úspor pre maloletého,
- 15. február 2007 – konalo sa pojednávanie, na ktorom právna zástupkyňa sťažovateľa uplatnila jeho návrh na zverenie mu maloletého do výchovy z dôvodu jej údajného zanedbávania sťažovateľkou, pričom pojednávanie bolo odročené na 20. marec 2007,

- 20. marec 2007 – konalo sa pojednávanie, na ktorom právny zástupca sťažovateľky predložil jej písomné vyjadrenie spolu s uznesením vyšetrovateľa o začatí trestného stíhania sťažovateľa pre fyzický útok na sťažovateľku a tiež sa sťažovateľ vyjadril o psychiatrickom liečení sťažovateľky, pričom pojednávanie bolo odročené na neurčito pre účely došetrenia výchovných pomerov maloletého kolíznym opatrovníkom a tiež pre účely vyšetrovania maloletého a jeho rodičov v centre psychologicko-poradenských služieb (ďalej len „poradenské centrum“),

- 26. marec 2007 – sťažovateľka sa vyjadrila k prednesu sťažovateľa na pojednávaní,

- 24. apríl 2007 – sťažovateľka sa vyjadrila k prednesu sťažovateľa na pojednávaní,

- 30. apríl 2007 – sťažovateľka urgovala nariadenie pojednávania,

- 15. máj 2007 – okresný súd zaslal posledné vyjadrenia sťažovateľky na vedomie sťažovateľovi,

- 16. máj 2007 – kolízny opatrovník zaslal správu o šetrení pomerov maloletého, pričom navrhol pribrať do konania znalca z odboru detskej psychológie,

- 11. jún 2007 – právna zástupkyňa sťažovateľa v súlade so závermi kolízneho opatrovníka žiadala ustanoviť znalca z odboru detskej psychológie,

- 18. jún 2007 – sťažovateľka žiadala vydať predbežné opatrenie o zverení maloletého do jej starostlivosti,

- 27. jún 2007 – okresný súd žiadal od Obvodného úradu Trnava o zapožičanie priestupkového spisu (priestupku sa mala dopustiť sťažovateľka tým, že bránila sťažovateľovi v stretnutí so synom, pozn.),

- 4. júl 2007 – sťažovateľ sa vyjadril k návrhu na vydanie predbežného opatrenia,

- 9. júl 2007 – okresnému súdu bol zapožičaný žiadaný priestupkový spis,

- 10. júl 2007 – sťažovateľka doplnila svoj návrhu na vydanie predbežného opatrenia zaslaním listinných dôkazov (záznam o šetrení priestupku, trestný rozkaz o uznaní sťažovateľa za vinného zo spáchania prečinu nebezpečného vyhrážania),

- 11. júl 2007 – okresný súd uznesením zamietol návrh na vydanie predbežného opatrenia,

- 7. august 2007 – sťažovateľka podala odvolanie proti uzneseniu z 11. júla 2007,

- 18. september 2007 – spis bol predložený Krajskému súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“),
- 28. september 2007 – krajský súd uznesením sp. zn. 11 CoP 50/07 zrušil odvolaním sťažovateľky napadnuté uznesenie okresného súdu o zamietnutí návrhu na vydanie predbežného opatrenia a vec mu vrátil na ďalšie konanie,
 - 11. október 2007 – spis bol vrátený späť okresnému súdu,
 - 9. november 2007 – sťažovateľ sa opäť zamietavo vyjadril k návrhu sťažovateľky na dočasné zverenie jej maloletého,
 - 16. november 2007 – sťažovateľka sa vyjadrila k stanovisku sťažovateľa,
 - 19. november 2007 – právna zástupkyňa sťažovateľa urgovala pokračovanie konania, pričom upozornila na nutnosť ustanoviť do konania znalca z odboru detskej psychológie, a tiež vzhľadom na to, že sťažovateľka sa mala ambulantne liečiť u psychiatra, navrhla pribrať do konania aj znalca z tohto odboru na účely posúdenia zdravotného stavu sťažovateľky,
 - 3. január 2008 – právny zástupca sťažovateľky urgoval rozhodnutie o návrhu na vydanie predbežného opatrenia,
 - 4. február 2008 – zmena zákonnej sudkyne,
 - 14. február 2008 – okresný súd uznesením pribral do konania znalkyňu z odboru psychológie a uložil jej do 40 dní vypracovať znalecký posudok o vzťahoch maloletého k rodičom (uznesenie nadobudlo právoplatnosť 4. marca 2008, pozn.), súčasne právny zástupca sťažovateľky urgoval rozhodnutie o návrhu na vydanie predbežného opatrenia,
 - 26. február 2008 – okresný súd uznesením predbežne zveril maloletého do starostlivosti sťažovateľky a sťažovateľa zaviazal prispievať mesačne na jeho výživu, a to až do právoplatného skončenia veci o úprave práv a povinností k maloletému (uznesenie nadobudlo právoplatnosť 23. júna 2008, pozn.),
 - 10. marec 2008 až 17. marec 2008 – spis bol zapožičaný ústavnému súdu ku konaniu vo veci sp. zn. IV. ÚS 56/08,
 - 14. marec 2008 – právna zástupkyňa sťažovateľa podala odvolanie proti dočasnému opatreniu,

- 27. marec 2008 – okresný súd zaslal odvolanie sťažovateľa na vyjadrenie sťažovateľke a kolíznemu opatrovníkovi,
- 15. apríl 2008 – sťažovateľka sa vyjadrila k odvolaniu sťažovateľa,
- 17. apríl 2008 – kolízny opatrovník sa vyjadril k odvolaniu sťažovateľa,
- 21. apríl 2008 – spis bol predložený krajskému súdu,
- 27. máj 2008 – krajský súd uznesením sp. zn. 23 CoP 23/08 predbežné opatrenie okresného súdu potvrdil,
- 17. jún 2008 – spis bol vrátený okresnému súdu,
- 30. jún 2008 – okresný súd nariadil pojednávanie na 25. august 2008,
- 22. august 2008 – právna zástupkyňa sťažovateľa žiadala o iný termín pojednávania z dôvodu jej pobytu v zahraničí,
- 25. august 2008 – konalo sa pojednávanie, na ktorom právny zástupca sťažovateľky upozornil, že je zbytočné nariaďovať ďalšie pojednávanie, keďže znalkyňa ešte nepredložila znalecký posudok, preto okresný súd odročil pojednávanie na neurčito,
- 26. august 2008 – okresný súd urgoval znalkyňu s predložením znaleckého posudku,
- 27. august 2008 – okresný súd zaslal spis znalkyni na vypracovanie znaleckého posudku,
- 1. október 2008 – znalkyňa oznámila, že bude v omeškaní s predložením znaleckého posudku, pretože sťažovateľ sa 2x ospravedlnil z termínu psychologického vyšetrenia,
- 29. október 2008 – okresný súd žiadal od znalkyne správu o stave spracovania znaleckého posudku,
- 29. december 2008 – okresný súd žiadal od znalkyne správu o stave spracovania znaleckého posudku,
- 10. február 2009 – okresný súd žiadal od znalkyne správu o stave spracovania znaleckého posudku,
- 23. február 2009 – okresnému súdu bol doručený znalecký posudok a vrátený spis,
- 24. február 2009 – okresný súd nariadil pojednávanie na 25. marec 2009,

- 24. marec 2009 – právny zástupca sťažovateľky ospravedlnil svoju (z dôvodu kolízie pojednávaní), ako aj sťažovateľkinu neprítomnosť na pojednávaní a vyjadril súhlas, aby sa konalo v ich neprítomnosti, pričom žiadal zistiť aktuálny príjem oboch rodičov,
- 25. marec 2009 – konalo sa pojednávanie, ktoré bolo po vypočutí znalkyne odročené na neurčito pre účely zistenia príjmov oboch rodičov maloletého,
- 26. marec 2009 – okresný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľky, aby oznámil všetkých jej zamestnávateľov a súčasne vyzval zamestnávateľov sťažovateľa na oznámenie jeho príjmu a tiež na to, na akej pozícii u nich pracoval a z akého dôvodu bol ukončený jeho pracovný pomer,
- 3. apríl 2009 – jeden z troch vyzvaných zamestnávateľov sťažovateľa oznámil jeho príjem,
- 6. máj 2009 – okresný súd urgoval dvoch zamestnávateľov sťažovateľa a tiež právneho zástupcu sťažovateľky s reakciou na svoju výzvu z 26. marca 2009,
- 22. máj 2009 – druhý zamestnávateľ sťažovateľa oznámil jeho príjem a súčasne právny zástupca sťažovateľky predložil potvrdenia o jej príjme od r. 2006 do r. 2009, okrem rokov 2003 – 2005,
- 27. máj 2009 – tretí zamestnávateľ sťažovateľa oznámil jeho príjem,
- 28. máj 2009 – okresný súd nariadil pojednávanie na 26. jún 2009 a súčasne urgoval právneho zástupcu sťažovateľky, aby predložil doklad o jej príjme za obdobie rokov 2003 – 2005,
- 2. jún 2009 – sťažovateľka predložila žiadané potvrdenia o jej príjme (sťažovateľka v spise vystupuje raz pod krstným menom Ingrid a inokedy pod menom Nina, pozn.),
- 26. jún 2009 – konalo sa pojednávanie, na ktorom okresný súd vyhlásil rozsudok, ktorým maloletého zveril do výchovy sťažovateľky, sťažovateľa zaviazal platiť do budúcnosti na jeho výživu a súčasne upravil styk maloletého so sťažovateľom (v časti zverenia do výchovy nadobudol rozsudok právoplatnosť 20. augusta 2009, pozn.),
- 5. august 2009 – sťažovateľ podal odvolanie proti časti rozsudku, ktorou mu bola uložená povinnosť platiť výživné na maloletého v určitej výške, a tiež v časti o úprave styku s maloletým,

- 18. august 2009 – sťažovateľka podala odvolanie proti rozsudku okresného súdu v tom istom rozsahu ako sťažovateľ a tiež namietala, že okresný súd sa nevysporiadal s dlžným výživným za obdobie od podania návrhu do rozhodnutia,
- 25. august 2009 – okresný súd zaslal odvolania účastníkov na vyjadrenie kolíznemu opatrovníkovi a tiež protistranám,
- 31. august 2009 – kolízny opatrovník sa vyjadril k odvolaniam,
- 1. október 2009 – spis bol predložený krajskému súdu,
- 16. október 2009 – právna zástupkyňa sťažovateľa sa vyjadrila k odvolaniu sťažovateľky,
- 19. október 2009 – právny zástupca sťažovateľky sa vyjadril k odvolaniu sťažovateľa,
- 8. december 2009 – krajský súd uznesením sp. zn. 24 CoP 59/09 odvolaniami napadnutú časť rozsudku okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie,
- 15. december 2009 – spis bol vrátený okresnému súdu,
- 26. január 2010 – okresný súd nariadil pojednávanie na 5. február 2010,
- 5. február 2010 – konalo sa pojednávanie, ktoré bolo po vypočutí účastníkov odročené na neurčito pre účely predvolania svedka, vyžiadania správ od zamestnávateľov účastníkov, ako aj zistenia ich výdavkov na splácanie úverov. Uvedené výzvy okresný súd realizoval hneď v tento deň,
- 12. marec 2010 – okresnému súdu bol oznámený príjem sťažovateľovej partnerky,
- 15. marec 2010 – okresnému súdu bola doručená správa banky o úveroch sťažovateľa,
- 16. marec 2010 – bol oznámený príjem sťažovateľky,
- 23. marec 2010 – okresnému súdu bola doručená správa bývalého zamestnávateľa sťažovateľa o dôvodoch ukončenia jeho pracovného pomeru,
- 30. marec 2010 – okresnému súdu bola doručená správa zo základnej školy maloletého,
- 14. máj 2010 – okresný súd nariadil pojednávanie na 28. jún 2010,
- 1. jún 2010 – okresnému súdu bolo oznámené, že sťažovateľ stratil zamestnanie a je v evidencii nezamestnaných,

- 28. jún 2010 – konalo sa pojednávanie, na ktorom okresný súd vyhlásil rozsudok o určení povinnosti sťažovateľa prispievať mesačne do budúca na výživu maloletého a tiež bol upravený styk sťažovateľa s maloletým (v časti úpravy styku rozsudok nadobudol právoplatnosť 23. novembra 2010, pozn.),

- 16. júl 2010 – sťažovateľ podal odvolanie proti výroku rozsudku okresného súdu o jemu uloženej povinnosti platiť výživné na maloletého v určenej sume,

- 28. júl 2010 – okresný súd zaslal odvolanie sťažovateľa na vyjadrenie sťažovateľke,

- 9. august 2010 – sťažovateľka podala odvolanie proti rozsudku okresného súdu z dôvodu, že nebolo rozhodnuté o dlžnom výživnom na maloletého za čas od podania návrhu do rozhodnutia,

- 10. august 2010 – okresný súd zaslal odvolanie sťažovateľky na vyjadrenie sťažovateľovi,

- 12. a 19. august 2010 – kolízny opatrovník sa vyjadril k odvolaniam účastníkov,

- 27. august 2010 – spis bol predložený krajskému súdu,

- 3. november 2010 – krajský súd rozsudkom sp. zn. 24 CoP 69/2010 potvrdil rozsudok okresného súdu v časti o úprave styku s maloletým a v časti výživného ho zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie,

- 18. november 2010 – vec bola vrátená späť okresnému súdu,

- 29. november 2010 – okresný súd nariadil pojednávanie na 26. január 2011,

- 24. január 2011 – sťažovateľka predložila okresnému súdu návrh na ďalšie dokazovanie,

- 26. január 2011 – konalo sa pojednávanie, ktoré bolo skončené vyhlásením uznesenia bez uvedenia, na kedy sa odročuje, s tým, že bude vykonané dokazovanie v súlade s návrhmi sťažovateľky a tiež bude urobený dopyt týkajúci sa príjmu manželky sťažovateľa a aj jeho predpokladaný príjem, ktorý by dosahoval, keby bol stále zamestnaný, a tiež jeho príjem z podpory v nezamestnanosti, pričom výzvy okresný súd realizoval ešte v ten istý deň,

- 7. február 2011 – právna zástupkyňa sťažovateľa oznámila, kde bol sťažovateľ zamestnaný v označenom čase, a tiež navrhla vykonať dôkaz o účtoch sťažovateľky,

- 8. február 2011 – úrad práce reagoval na výzvu okresného súdu,

- 10. február 2011 – bývalý zamestnávateľ sťažovateľa reagoval na výzvu okresného súdu,
- 11. február 2011 – okresnému súdu bola doručená správa o sociálnych dávkach vyplácaných sťažovateľovi,
- 15. február 2011 – okresnému súdu bola doručená správa od dopravného inšpektorátu o vlastníctve motorových vozidiel sťažovateľom,
- 17. marec 2011 – bola doručená správa o príjme sťažovateľovej manželky,
- 5. apríl 2011 – okresný súd nariadil pojednávanie na 18. máj 2011,
- 20. apríl 2011 – sťažovateľka navrhla ďalšie dôkazy (zistiť, ako bol skončený súdny spor medzi sťažovateľom a jeho bývalým zamestnávateľom v spore o neplatnosť skončenia pracovného pomeru),
- 18. máj 2011 – konalo sa pojednávanie, ktoré po vypočutí účastníkov bolo odročené na 20. máj 2011 pre účely vyhlásenia rozsudku,
- 20. máj 2011 – okresný súd zmenil termín nariadeného pojednávania (bez udania dôvodu, pozn.) z 20. mája 2011 na 30. máj 2011,
- 30. máj 2011 – okresný súd na pojednávaní vyhlásil rozsudok, ktorým určil bežné výživné pre maloletého, ktorého platením zaviazal sťažovateľa, a tiež rozhodol o dlžnom výživnom (avšak len od 1. júla 2008, zatiaľ čo návrh bol podaný ešte v roku 2007, pozn.),
- 13. jún 2011 – sťažovateľka podala odvolanie proti rozsudku okresného súdu v časti určenia dlžného výživného z dôvodu, že bolo určené za nesprávne obdobie,
- 14. jún 2011 – okresný súd zaslal odvolanie sťažovateľky na vyjadrenie sťažovateľovi,
- 15. jún 2011 – sťažovateľ podal odvolanie proti jemu uloženej povinnosti platiť výživné v určitej sume s ktorou nesúhlasil,
- 1. júl 2011 – kolízny opatrovník sa vyjadril k odvolaniam,
- 18. júl 2011 – spis bol predložený krajskému súdu,
- 21. september 2011 – krajský súd uznesením sp. zn. 24 CoP 50/2011 kvôli nedostatočnému odôvodneniu pre nepreskúmateľnosť zrušil rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie,
- 6. október 2011 – spis bol vrátený okresnému súdu,

- 15. november 2011 – okresný súd nariadil pojednávanie na 23. január 2012,
- 23. január 2012 – po vypočutí účastníkov bolo pojednávanie odročené na 12. marec 2012 s tým, že účastníkom boli uložené povinnosti predložiť listinné dôkazy o ich aktuálnych príjmoch, ako aj o príjmoch manželky sťažovateľa a o jej vlastníckych vzťahoch, a tiež pre účely zistenia zdravotného stavu maloletého,
- 8. marec 2012 – sťažovateľka reagovala na výzvu okresného súdu a oznámila požadované skutočnosti (zaslala zdravotnú dokumentáciu maloletého, výpisy zo svojich účtov a doklady o svojich príjmoch),
- 12. marec 2012 – kvôli neospravedlnenej neprítomnosti sťažovateľa a jeho právneho zástupcu (na poslednom pojednávaní boli osobne prítomní, takže termín zobrali na vedomie, pozn.) bolo pojednávanie odročené na 2. máj 2012,
- 11. apríl 2012 – okresný súd bez uvedenia dôvodu zrušil nariadené pojednávanie a nový termín nariadil na 20. jún 2012,
- 13. máj 2012 - sťažovateľka oznámila, že zistila, aké je ďalšie zamestnanie sťažovateľovej manželky, a žiadala, aby bol zistený aj tento jej príjem,
- 20. jún 2012 – po vypočutí účastníkov bolo pojednávanie odročené na neurčito pre účely zistenia všetkých príjmov sťažovateľovej manželky, ako aj pre účely zistenia ďalších pracovných aktivít sťažovateľky,
- 18. júl 2012 – okresný súd realizoval výzvy v zmysle záverov z pojednávania,
- 27. júl 2012 – bolo doručené vyjadrenie bývalého zamestnávateľa sťažovateľovej manželky,
- 27. júl a 1., 9. a 10. august 2012 – okresnému súdu boli doručené správy o pracovných aktivitách sťažovateľky (o tom, akých klientov ako právnička zastupovala),
- 16. august 2012 – bola doručená správa o príjme sťažovateľovej manželky,
- 28. september 2012 – okresný súd nariadil pojednávanie na 16. január 2013,
- 18. október 2012 – okresný súd uznesením rozhodol o znalečnom pre znalkyňu, ktorá predložila znalecký posudok 23. februára 2009,
- 21. november 2012 – sťažovateľka sa vyjadrila k predmetu konania a predložila listinné dôkazy,

- 8. január 2013 – sťažovateľka podala návrh na vydanie dočasného opatrenia na zmenu úpravy styku sťažovateľa s maloletým z dôvodu, že v čase pobytu u neho sťažovateľ nepodáva maloletému lieky predpísané mu lekárom (detským psychiatrom),

- 15. január 2013 – okresný súd uznesením zamietol návrh sťažovateľky na vydanie predbežného opatrenia,

- 16. január 2013 – konalo sa pojednávanie, na ktorom okresný súd konštatoval, že nemôže vo veci pokračovať, pretože nie je zrejmé, či sa účastníci konania neodvolajú proti uzneseniu z 15. januára 2013,

- 31. január 2013 – sťažovateľka podala odvolanie proti uzneseniu z 15. januára 2013,

- 6. február 2013 – okresný súd zaslal odvolanie sťažovateľky na vyjadrenie sťažovateľovi,

- 22. február 2013 – okresný súd zistil, že sťažovateľ podal návrh na zmenu zverenia maloletého do výchovy, o ktorom bolo konané pod sp. zn. 8 P 77/2012,

- 22. marec 2013 – spis bol predložený krajskému súdu,

- 4. apríl 2013 – na výzvu krajského súdu sťažovateľka predložila rozhodnutie, podľa ktorého jej od 21. novembra 2007 bola povolená zmena krstného mena z „*Ingrid*“ na „*Nina*“ (do tej doby používala v podaniach obidve krstné mená bez povšimnutia okresného súdu, pozn.),

- 17. apríl 2013 – krajský súd po vykonanom dokazovaní zmenil uznesenie okresného súdu a návrhu sťažovateľky na vydanie predbežného opatrenia na zmenu úpravy styku sťažovateľa s maloletým vyhovel, a to až do právoplatného skončenia konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 8 P 77/2012, kde sa konalo „*o zmene výchovného prostredia maloletého*“,

- 19. apríl 2013 – spis bol vrátený okresnému súdu,

- 10. jún 2013 – okresný súd nariadil pojednávanie na 16. september 2013,

- 10. júl 2013 – sťažovateľka predložila doklad o svojich výdavkoch na maloletého,

- 16. september 2013 – konalo sa pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito z dôvodu žiadosti rodičov maloletého na poskytnutie im lehoty 3 mesiace pre účely ich dohody o striedavej starostlivosti a o výživnom na maloletého,

- 31. január 2014 – okresný súd vyzval účastníkov, aby oznámili, či medzi nimi došlo k dohode o striedavej starostlivosti a o výživnom na maloletého,
- 7. marec 2014 – okresný súd nariadil pojednávanie na 19. máj 2014,
- 25. marec 2014 – sťažovateľka oznámila, že k dohode medzi rodičmi maloletého nedošlo,
- 23. apríl 2014 – predsedníčka okresného súdu opatrením uložila zákonnej sudkyňi vo veci sp. zn. 28 P 2/07, aby odstránila nedostatky v plynulosti tohto konania,
- 12. máj 2014 – okresný súd z dôvodu žiadosti novoustanovenej právnej zástupkyne sťažovateľa, u ktorej dochádzalo ku kolízii pojednávaní, zrušil termín pojednávania nariadeného na 19. máj 2014 a nový termín nariadil na 6. august 2014,
- 22. júl 2014 – právna zástupkyňa sťažovateľa žiadala z dôvodu jej zahraničnej dovolenky o odročenie termínu pojednávania nariadeného na 6. august 2014,
- 28. júl 2014 – právny zástupca sťažovateľky žiadala z dôvodu jeho zahraničnej dovolenky o odročenie termínu pojednávania nariadeného na 6. august 2014,
- 6. august 2014 – okresný súd pojednávanie odročil na 10. november 2014,
- 13. október 2014 – právna zástupkyňa sťažovateľa žiadala z dôvodu kolízie pojednávaní o odročenie termínu pojednávania nariadeného na 10. november 2014,
- 29. október 2014 – okresný súd sťažovateľke a jej právnomu zástupcovi oznámil, že právna zástupkyňa sťažovateľa sa ospravedlnila z účasti na pojednávaní, aby zväžili svoju účasť,
- 10. november 2014 – z dôvodu neprítomnosti účastníkov konania okresný súd pojednávanie odročil na 5. december 2014,
- 5. december 2014 – konalo sa pojednávanie, na ktorom sťažovateľ predložil návrh na výšku výživného pre maloletého, pričom na žiadosť sťažovateľky pre účely zväženia tohto návrhu okresný súd pojednávanie odročil na neurčito,
- 23. december 2014 – sťažovateľka sa nesúhlasne vyjadrila k návrhu sťažovateľa,
- 2. január 2015 – zmena zákonného sudcu,
- 12. február 2015 – okresný súd nariadil pojednávanie na 16. marec 2015,
- 24. február 2015 – právna zástupkyňa sťažovateľa žiadala z dôvodu kolízie pojednávaní o odročenie termínu pojednávania nariadeného na 16. marec 2015,

- 12. marec 2015 – okresný súd mailom právnenému zástupcovi sťažovateľky oznámil, že pojednávanie nariadené na 16. marec 2015 bude odročené z dôvodu žiadosti protistrany,
- 16. marec 2015 – z dôvodu neprítomnosti účastníkov bolo pojednávanie odročené na 22. apríl 2015,
- 23. marec 2015 – sťažovateľka sa vyjadrila k predmetu konania a predložila listinné dôkazy o svojich výdavkoch,
- 22. apríl 2015 – konalo sa pojednávanie, ktoré bolo po vypočutí účastníkov odročené na 3. jún 2015 s tým, že účastníkom bolo uložené „... *zaslať vyjadrenie, ktoré je konštantné v texte zápisnice*“.

III.

9. Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

11. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 41/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

12. Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetom napadnutého konania je úprava pomerov k maloletému dieťaťu, konkrétne v súčasnosti ešte nedoriešená úprava vyživovacej povinnosti sťažovateľov (rodičov) k ich maloletému dieťaťu. Predmetom konania sú teda nároky, ktoré majú priamy vplyv na kvalitu životnej úrovne maloletého, t. j. výsledok konania má priamy dopad na jeho existenčnú sféru, ako aj na existenčnú sféru sťažovateľov. Vzhľadom na uvedené si preto povaha tohto konania vyžaduje mimoriadnu starostlivosť a pozornosť všeobecného súdu venovanú efektívnemu a rýchlemu postupu, aby bol naplnený účel súdneho konania, čo okrem iného znamená, že všeobecný súd má povinnosť organizovať svoj procesný postup tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a skončená [§ 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“)] a aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty účastníkov konania (napr. I. ÚS 142/03, I. ÚS 145/03, I. ÚS 158/04, I. ÚS 241/06).

13. V súvislosti s prvým kritériom „zložitosť veci“ ústavný súd predmetné konanie, ktorého predmetom je úprava práv a povinností k maloletému, nepovažuje za právne ani skutkovo zložité. Metodika postupu súdov v týchto veciach je jasná a podporená stabilizovanou judikatúrou. Aj keď v danom prípade ústavný súd pripúšťa určitú faktickú zložitosť veci súvisiacu najmä s potrebou posúdenia skutočností, na ktoré sú potrebné odborné znalosti a kvôli ktorým okresný súd 14. februára 2008 nariadil znalecké dokazovanie, ústavný súd súčasne konštatuje, že pri účinnejšom a najmä dôraznejšom postupe okresného súdu, najmä s prihliadnutím na citlivosť predmetu konania, by aj zabezpečenie takého dôkazu, akým je znalecký posudok, konanie bezpochyby nepredĺžilo. Vypracovanie znaleckého posudku od postúpenia spisu znalkyni okresným súdom 27. augusta 2008 do predloženia znaleckého posudku 23. februára 2009 trvalo pol roka, pričom počas tohto obdobia okresný súd nevykonával vo veci žiadne iné dokazovanie (pozri bod 3). Zložitosti veci nenasvedčuje ani charakter okresným súdom vykonaných procesných úkonov v danej veci.

14. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľov ako účastníkov posudzovaného konania, z prehľadu procesných úkonov ústavný súd zistil, že v konaní boli aktívni, v primeraných lehotách reagovali na výzvy okresného súdu a navrhovali dôkazy. Pokiaľ ide o účasť sťažovateľov na pojednávaníach, ústavný súd podotýka, že objektívnym dôvodom ospravedlnení neúčasti na pojednávaní síce nemožno z hľadiska hodnotenia prieťahov v konaní pripočítať na ťarchu účastníka konania, avšak z tohto dôvodu si účastník konania musí byť sám vedomý a musí strpieť, že uvedené môže mať vplyv na celkovú dĺžku konania, pričom z dôvodu ospravedlnenia sa právnej zástupkyne sťažovateľa boli takto zmarené štyri pojednávania nariadené na 19. máj 2014, 6. august 2014, 10. november 2014 a 16. marec 2015 a z dôvodu ospravedlnenia sa právneho zástupcu sťažovateľky bolo takto zmarené pojednávanie nariadené na 6. august 2014.

14.1 V súvislosti s hodnotením postupu okresného súdu však ústavný súd zistil, že jeho plynulosť bola do určitej miery ovplyvnená aj správaním sťažovateľov. Pokiaľ ide o sťažovateľa, v dôsledku toho, že sa opakovane ospravedlnil na opakovanú výzvu znalkyne dostaviť sa na psychologické vyšetrenie, sa predĺžila doba znaleckého dokazovania približne o dva mesiace (pozri oznámenie znalkyne z 1. októbra 2008), tiež kvôli neospravedlneniu sa sťažovateľa a jeho právneho zástupcu bolo zmarené pojednávanie konané 12. marca 2012. Pokiaľ ide o sťažovateľku, ústavný súd v prvom rade poukazuje na skutočnosť, že sťažovateľka vedome vediac o tom, že u nej došlo od 21. novembra 2007 k zmene krstného mena z „Ingrid“ na „Nina“, používala obidve tieto krstné mená, čo by sa z hľadiska hodnotenia prieťahov v konaní mohlo javiť na prvý pohľad ako zanedbateľné, avšak takýmto zavádzaním mohla byť podstatne sťažená identifikácia sťažovateľky, napríklad pri zisťovaní jej príjmu u jej bývalých zamestnávateľov. Okrem toho okresný súd opakovane urgoval právneho zástupcu sťažovateľky s reakciou na jeho výzvy (napr. 6. mája 2009 a 28. mája 2009).

15. Napokon ústavný súd s prihliadnutím na § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, sa zaoberal aj postupom okresného súdu.

15.1 Z hľadiska prieťahov v konaní ústavný súd konštatuje, že z prehľadu procesných úkonov okresného súdu síce na prvý pohľad nevyplývajú žiadne markantné obdobia nečinnosti okresného súdu, ktoré by bolo možné pripočítať na jeho ťarchu, avšak ústavný súd v jeho postupe zistil opakovanú neefektívnu a nesústredenú činnosť kvôli ktorej sa konanie tiež neúmerne predĺžilo. V dôsledku uvedeného je tak možné na ťarchu okresného súdu pripočítať napríklad obdobie v trvaní takmer 9 mesiacov, a to od 16. mája 2007, keď bola okresnému súdu doručená správa o šetrení pomerov maloletého kolíznym opatrovníkom, do 14. februára 2008, keď okresný súd pribral do konania znalca, čím vykonal ďalší procesný úkon vo veci samej. Okresný súd síce v uvedenom období konal o návrhu sťažovateľky na vydanie predbežného opatrenia na zverenie je maloletého do výchovy, avšak počas tohto obdobia nevykonával žiadne dokazovanie v merite veci, napr. zisťovanie príjmu a majetkových pomerov účastníkov, čomu konanie o predbežnom opatrení nebránilo a čo by v konečnom dôsledku konanie urýchlilo. Okrem toho napríklad v rozpore s § 75 ods. 5 v spojení s § 76 ods. 1 písm. b) OSP, podľa ktorých ma súd o návrhu na zverenie maloletého do starostlivosti rozhodnúť do 7 dní od doručenia perfektného návrhu, okresný súd o návrhu sťažovateľky na vydanie takéhoto predbežného opatrenia z 18. júna 2007 rozhodol 11. júla 2007, avšak po zrušení tohto jeho rozhodnutia odvolacím krajským súdom a po vrátení spisu okresnému súdu 11. októbra 2007 okresný súd opätovne rozhodol o tomto návrhu na vydanie predbežného opatrenia až po viac ako 4 mesiacoch, a to 26. februára 2008, aj to po opakovaných urgenciách účastníkov konania.

15.2 Neefektívny a nesústredený postup okresného súdu ústavný súd zistil aj v súvislosti s nariaďovaním znaleckého dokazovania. Napriek tomu, že kolízny opatrovník a účastníci konania vzniesli požiadavku pribratia znalca z odboru detskej psychológie už 16. mája 2007, okresný súd k tomu pristúpil až v dôsledku ich urgencií po viac ako 9 mesiacoch, a to 14. februára 2008, pričom aj keď toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 4. marca 2008, okresný súd postúpil súdny spis ustanovenej znalkyni pre účely spracovania znaleckého posudku až po viac ako 5 mesiacoch 27. augusta 2008. V tomto období bol síce spis na odvolacom súde v konaní o odvolaní proti predbežnému opatreniu, to však okresnému súdu v záujme urýchlania a zracionalizovania konania vo veci starostlivosti

o maloletého nebránilo zaslať odvolaciemu súdu alebo znalkyni zberný spis s kópiami či už pre odvolacie konanie alebo pre znalkyňu podstatných častí spisu.

15.3 Obdobím neefektívnej činnosti pripočítateľným na farchu okresného súdu je aj obdobie v trvaní 8 mesiacov, a to od 16. januára 2013, keď sa konalo pojednávanie, ktoré okresný súd bez prejednávania veci odročil s odôvodnením, že nemôže vec prerokovávať, pretože účastníci konania by sa mohli odvolať proti uzneseniu o predbežnom opatrení z 15. januára 2013, a to až do 16. septembra 2013, keď sa konalo ďalšie pojednávanie vo veci. V uvedenej súvislosti ústavný súd podotýka, že v danom období síce prebiehalo na krajskom súde odvolacie konanie proti označenému uzneseniu o predbežnom opatrení, avšak toto sa týkalo úpravy styku sťažovateľa s maloletým, ktorý už bol predtým právoplatne upravený rozsudkom z 28. júna 2010, takže okresný súd v merite veci konal v tom čase už iba o otázke úpravy výživného na maloletého. V uvedenom konaní mu nebránilo ani súbežné rozhodovanie o odvolaní proti predmetnému predbežnému opatreniu o úprave styku, takže okresný súd mal možnosť toto obdobie efektívne využiť a mohol žiadať správy o príjmových a majetkových pomeroch účastníkov v záujme urýchlenia meritórneho rozhodnutia aj o otázke výživného.

15.4 Napokon z prehľadu procesných úkonov okresného súdu ústavný súd zistil, že okresný súd síce na prvý pohľad nariaďoval vo veci pojednávania, avšak tak konal neefektívne a nesústredene, pretože aj napriek tomu, že konal aj o výživnom pre maloletého, podkladom pre rozhodnutie, o ktorom je aj zistenie majetkových a príjmových pomerov rodičov (sťažovateľov), okresný súd bez toho, aby si tieto ich pomery zisťoval a v dôsledku plynutia času aktualizoval ešte pred pojednávaním, vyžiadáním príslušných správ či už do samotných sťažovateľov alebo od ich zamestnávateľov nariaďoval pojednávania, ktoré následne práve kvôli nezisteniu aktuálneho stavu príjmov sťažovateľov pre účely tohto došetrenia potom odročoval (napr. pojednávania konané 25. marca 2009, 5. februára 2010, 26. januára 2011, 23. januára 2012, naposledy okresný súd zisťoval príjmové pomery sťažovateľov a manželky sťažovateľa v júny 2012 a od tej doby dokazovanie v tomto smere nevykonával aj napriek tomu, že koná o výživnom, pozn.), v dôsledku čoho sa konanie tiež

predĺžilo. Obdobne napríklad okresný súd nariadil pojednávanie na 25. august 2008 bez toho, aby mu bol doručený znalecký posudok, ktorého vypracovanie pred tým nariadil, kvôli čomu napokon bolo toto pojednávanie odročené, a to až po upozornení okresného súdu sťažovateľkou.

Príkladom nesústredenej činnosti okresného súdu je napríklad aj skutočnosť, že o znalečnom pre ustanovenú znalkyňu, ktorá predložila znalecký posudok 23. februára 2009, okresný súd rozhodol až uznesením z 18. októbra 2012.

15.5 K predĺženiu konania nepochybne prispelo aj to, že okresný súd v dvoch svojich rozsudkoch (z 26. júna 2009 a z 28. júna 2010) opomenul rozhodnúť aj o dlžnom výživnom, t. j. aj o výživnom od podania návrhu do rozhodnutia, a rozhodol len o výživnom do budúcnosti, a to aj napriek upozorneniu a opakovaným odvolacím námietkam účastníkov konania, ako aj napriek upozorneniu odvolacím súdom. Okrem toho v poradí tretí rozsudok okresného súdu z 30. mája 2011 bol odvolacím súdom zrušený kvôli nedostatočnému odôvodneniu pre jeho nepreskúmateľnosť.

15.6 V súvislosti s posudzovaním postupu a charakteru procesných úkonov okresného súdu ústavný súd na záver konštatuje, že okresný súd aj napriek jeho očakávanej a vzhľadom na predmet konania priam žiaducej aktivite vystupoval v konaní zväčša iba ako štatista návrhov účastníkov konania, pričom sám iniciatívne nevykonával žiadne dokazovanie k meritu veci a reagoval iba na procesné návrhy účastníkov, a to aj napriek tomu, že ústavný súd už raz v minulosti v konaní o sťažnosti sťažovateľky prikázal nálezom č. k. IV. ÚS 56/08-24 z 10. apríla 2008 postupovať v konaní sp. zn. 28 P 2/07 bez prieťahov. O existencii prieťahov v konaní aj napriek zdanlivému konaniu okresného súdu svedčí aj pokyn predsedníčky okresného súdu z 23. apríla 2014, ktorým uložila zákonnej sudkyňi povinnosť odstrániť nedostatky brániace plynulému konaniu.

V súvislosti s obrannou argumentáciou okresného súdu ústavný súd tiež konštatuje, že ani opakovaná zmena zákonného sudcu v danej veci nemôže byť dôvodom na zmarenie

uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prieťahy v súdnom konaní.

15.7 Vzhľadom na uvedené zistenia ústavný súd dospel k záveru, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 28 P 2/07 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia, a tiež týmto postupom v období po rozhodnutí ústavného súdu č. k. IV. ÚS 56/08-24 z 10. apríla 2008 došlo aj k porušeniu základného práva sťažovateľky zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, tak ako to je uvedené v bode 2 výroku tohto rozhodnutia.

IV.

16. Sťažovateľ sa domáhal priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 7 000 € a sťažovateľka v sume 10 000 €.

16.1 Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitostí v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je pre sťažovateľov dostatočným zadosťučinením, preto uznal za odôvodnené priznať sťažovateľovi aj finančné zadosťučinenie v sume 1 400 € a sťažovateľke vzhľadom na nález ústavného súdu č. k. IV. ÚS 56/08-24 z 10. apríla 2008 v sume 1 000 €, tak ako to je uvedené v bodoch 3 a 4 výroku tohto rozhodnutia.

16.2 Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil (v danom prípade okresný súd), je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu ústavného súdu.

17. Ústavný súd priznal sťažovateľom (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) úhradu trov konania z dôvodu ich právneho zastúpenia advokátmi. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľov ústavný súd vychádzal z príslušných ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba odmeny (§ 11 ods. 3 vyhlášky) za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2014 je 134 € a hodnota režijného paušálu je 8,04 € a základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2015 je 139,83 € a hodnota režijného paušálu je 8,39 €.

17.1 S poukazom na výsledok konania vznikol sťažovateľovi nárok na úhradu trov za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2014 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti ústavnému súdu) v celkovej sume 284,08 € vrátane režijného paušálu (bez DPH, pretože právna zástupkyňa sťažovateľa nepredložila osvedčenie platcu DPH, pozn.), tak ako to je uvedené v bode 5 výroku tohto rozhodnutia, pričom ústavný súd mu nepriznal nárok na úhradu trov za jeden úkon právnej služby uskutočnený v roku 2015 (vyjadrenie z 9. apríla 2015), pretože okrem vyjadrenia k vhodnosti ústneho pojednávania neprinieslo žiadne podstatné skutočnosti k meritu veci.

17.2 Pokiaľ ide o sťažovateľku, s poukazom na výsledok konania jej vznikol nárok na úhradu trov za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2015 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti ústavnému súdu) v celkovej sume 355,73 € vrátane režijného paušálu a tiež vrátane 20 % DPH (právny zástupca sťažovateľky predložil osvedčenie platcu DPH, pozn.), tak ako to je uvedené v bode 6 výroku tohto rozhodnutia, pričom ústavný súd jej nepriznal nárok na úhradu trov za jeden úkon právnej služby uskutočnený v roku 2015 (vyjadrenie zo 7. apríla 2015), pretože okrem vyjadrenia k vhodnosti ústneho pojednávania neprinieslo žiadne podstatné skutočnosti k meritu veci.

18. Vzhľadom na to, že ústavný súd prikázal okresnému súdu konať vo veci vedenej pod sp. zn. 28 P 2/07 bez zbytočných prieťahov už nálezom č. k. IV. ÚS 56/08-24

z 10. apríla 2008 a tento príkaz je stále účinný, v tejto časti sťažnostiam sťažovateľov nevyhovel.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. mája 2015